

Datum

5 september 2025

Onderwerp

VNG-inbreng wet regie/asiel noodmaatregelen Eerste Kamer 9 september

Geachte dames en heren,

A.s. dinsdag 9 september spreekt u, in vervolg op de vergaderingen van 8 juli, in de Commissie I&A/JPZ over de Asiel noodmaatregelenwet en in de Commissie I&W/VRO over de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. De VNG beziet de wetten in samenhang omdat ze zien op opeenvolgende schakels in de asielketen.

Voor de zomer – in een mail van 4 juli – hebben we u laten weten dat, wat de VNG betreft, de wetsvoorstellen zoals die geamendeerd door de Tweede Kamer bij u zijn ingediend, onwerkbaar en onuitvoerbaar zijn. We zijn daarom tegen de huidige wetsvoorstellen.

In de afgelopen zomermaanden zijn er ontwikkelingen geweest rondom beide wetsvoorstellen.

Wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Minister Keijzer heeft u in een [brief van 26 augustus](#) van de door u gevraagde aanvullende informatie voorzien over drie onderdelen van de wet die door de Tweede Kamer zijn geamendeerd. Voor wat betreft het amendement Mooiman (36512 nr. 30) over een verbod op urgentie voor statushouders, concludeert ze dat het onwenselijk is het amendement in werking te laten treden. In het bijzonder willen wij nu onze grote zorg uitspreken over dit amendement. Maar we hebben ook bezwaren tegen andere door de Kamer geamendeerde onderdelen. U moet denken aan de fatale termijnen voor bouwvergunningen, de uitvoerbaarheid van de betaalbaarheidsnormen en het geen bezwaar meer kunnen aantekenen door een gemeente tegen plannen in een buurgemeente.

De minister verwijst voor wat betreft het verbod op urgentie voor statushouders ook op haar eigen wetsvoorstel over het verbod op voorrang voor vergunninghouders dat nog in procedure is en waarvan ze half september het advies van de Raad van State verwacht. Aan het einde van haar brief deelt ze mee nog niet vooruit te kunnen lopen hoe de reparatie per geamendeerd onderdeel er uit zal zien.

Wij willen u nu al meegeven dat voor gemeenten het eigen voorstel van de minister over een verbod op voorrang voor vergunninghouders voor gemeenten, evenzeer grote bezwaren over de uitvoerbaarheid oproept. Zo zou een dergelijk verbod de wettelijke taakstelling voor gemeenten om statushouders te huisvesten ook zo goed als onmogelijk maken.

We roepen u daarom op a.s. dinsdag de inbrengdatum voor het verslag uit te stellen totdat duidelijk is hoe de minister de wet wil repareren.

Asielnoodmaatregelenwet

In de Asielnoodmaatregelenwet is dankzij het amendement Vondeling (36704 nr. 44 illegaliteit strafbaar gesteld. De Raad van State heeft op 29 augustus een [Voorlichting](#) hierover uitgebracht. Volgens de Raad van State is het, in het geamendeerde wetsvoorstel, een reële mogelijkheid dat het verlenen van hulp aan iemand die illegaal verblijft in Nederland een vorm van medeplegen of medeplichtigheid is. Minister Van Weel heeft in een [brief aan de Tweede Kamer](#) van 29 augustus aangekondigd zo snel mogelijk een novelle in consultatie te brengen om medeplegen en medeplichtigheid uit te sluiten maar de strafbaarstelling van illegaliteit zelf in stand te houden.

Voor gemeenten staat vast dat het een taak van de wetgever is, regering en parlement, te besluiten over strafbaarstelling van illegaliteit. We willen u er echter wel nadrukkelijk op wijzen dat strafbaarstelling gemeenten wederom voor grote uitvoeringsproblemen stelt. Gemeenten, een medeoverheid, moeten hulp bieden aan ongedocumenteerden om dakloosheid en openbare ordeproblemen te voorkomen. Dat lijkt ons heel moeilijk te combineren met een verbod op illegaliteit. Voorts voorzien we gevolgen voor de leefbaarheid in kwetsbare wijken doordat daar illegalen onverzekerd verblijven buiten het zicht van instanties.

We roepen u daarom op de behandeling van het wetsvoorstel op te schorten totdat duidelijk is wat de inhoud van de novelle zal zijn en hoe de Tweede Kamer haar zal vaststellen.